

BISERIC'A SI SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiul abonamentului:

Pentru Austro-Ungari'a pe anu	5 fl. — cr.
" " 1/2 anu	2 " 60 "
Pentru Romani'a si strainetate pe anu	7 " —
" " 1/2 "	3 " 50 "

Pretiul insertiunilor:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contineu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.
---	------------------------------

Corespondintele se se adreseze Redactiunea
dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la
institutul pedagogic-teologicu, era banii la
secretariatul consistoriului romanu ortodoxu
din Aradu.

Biseric'a si nationalitatea.

Biseric'a si nationalitatea sunt doue notiuni coordinate. In intielesulu mai largu alu cuventului biserica numim ori care societate religiosa, ér in intielesulu mai angustu „biseric'a este societatea celor ce credu in Domnulu nostru Iisusu Christosu, care societate este fundata de densulu si membrii ei sunt uniti in societate prin cuventulu lui Ddieu, prin taine seu mistera si ierarchia bisericésca, si se afla sub guvernarea santului spiritu, spre manutuirea creditiosiloru".

Biseric'a luata in intielesulu d'antaiu are caractere deosebite precum se deosebescu si ómenii ce o compun. Astfelui destingemu noi o societate religiosa, persiana, greca ori romana; ér in casulu alu doilea ea e de unu caracteru nevariabilu.

Grecii si Romanii antici creandu-si ei insisi institutiunile loru religiose, religia ori bisericile lor propagane le-au formatu dupre spiritulu si individualitatea loru; de aceea cu dreptu cuventu le-au numit u religii ori biserici nationale. La ei biseric'a si nationalitatea erau una si strinsu legate, incat cu decaderea religiei cade si chiar statulu romanu.

Cu totulu de alta natura este biseric'a crestina. Ea nu e legata nici de unu poporu, nici de o natiune. Mergeti in teta lumea, a disu mantuitoriu Chrestosu apostoliloru sei, si vestiti evangeli'a la tota lumea. ¹⁾ Er apostolulu Pavelu dice: „Prin unu spiritu noi toti ne-am botezatu intr'unu corp, ori Iudei, ori Elini, ori servi, ori liberi etc.“. ²⁾ Astfelui, nici unu poporu, nici o na- chia nu e in dreptu a face din biseric'a crestina o proprietate nationala; ea e pentru toti crestinii. Caracterulu localu, ori nationalu nu se potivesce cu catolicitatea bisericei, si daca ore care biserica se numesce nationala, ea poate fi nationala in intielesu impropriu, si numai in

¹⁾ Mare XI. 16. ²⁾ I Cor. XII. 18.

reportulu administrativu, incat adeca, ea acorda tuturor u nationalitatiloru dreptul de a-si face servitiul divinu in limb'a nationala. In acestu momentu se cuprinde caracterulu nationalu a bisericei. Numai predicatu in limb'a fiacarui poporu, crestinismulu s'a potutu respandit la toate poporele de pe facia pamantului. De aceea au avutu mare causa biseric'a, ca in guvernamentulu seu se introduca limb'a nationala a osebitelor popore, si se institue hierarchii nationale pentru densele, disponendu ca episcopii se fie de un'a si aceiasi nationalitate cu Metropolitulu loru si Metropolitulu de aceasi nationalitate cu poporulu ce guverneaza.

Cu toate acestea nu trebuie se confundam conceptualu de biserica cu celu de nationalitate, si vice versa. Noi, poporulu, facem pe biseric'a nationala, si nu biseric'a pe nationalitate! Unu adeveru necontestabilu e acesta, pe care totu omulu cu judecata trebuie se-lu recunoscă. Nationalitatea scervesce insa la multi numai de palu pentru a tiese unu sincretismu condamnabilu.

Apoi in deobse se scie, ca ómenii, cari nu sunici caldi nici reci, sunt cei mai periculosi pentru societate, asta sta lucrulu si cu religia. Crestinii cari in cele religiose urma principiulu „ubi bene ibi patria“, ce e totu una cu teori'a sincretismului, sunt cei mai periculosi pentru biserica. Crestinul trebuie se adereze si se-si iubesa biseric'a sa in prim'a ordine din unu principiu mai naltu, din unu principiu divinu, er respectele si consideratiunile individuale se le puna in ordinea secunda, seu se le subordinez principiiloru mai inalte. Unu compromisu incheiatu pe cont'a adeverului, nu convine nici cu principiulu de morala crestina nici cu ratiunea, si ce nu e moralu si rationalu nu poate avea nici durata lunga.

Biseric'a nu prejudeca nationalitatii, intielegu biseric'a intemeiata de Christosu, acea biserica, care si pana astazi a conservat caracterulu seu genuinu. Asiadar sunt forte nedrepti in judecatile loru, si ratacescu amaru, acei crestini ortodoxi, cari din negare bisericei loru credu a trage folose nationale,

precum si toti cari in arctarea erorilor in care a cadiutu óre care biserica patriculara; vedu o insulta pentru natiune. Càci, daca biserica corespunde la tóte necesitatile crestinilor, atátu in respectul religiosu cătu si natiunalu, óre nu avemu dreptate a sustiené si aperá o astfelu de biserica, contra torentului amenintiatoriu? Cu siovaiala nu putem merge de parte. Trebuie se fimu sinceri, se aratamu smintele unulu altuia, daca ne iubim, si vremu indreptarea nostra!

V..... m.

Metodulu celu mai practicu de-a instrui copii incepatori.

(Tabliti'a metodica, de P. I. Ionescu).

Instructiunea publica preocupa astazi cu dreptu cunventu tóte statele culte si civilisate din lume, cu atátu mai vertosu trebuie se ne preocupe, pe noi romani, cari am remas de departe in urm'a poporelor culte. In adeveru, regenerarea si viitorulu poporului romanu este pendinte dela instructiunea lui. Ori cătu ne vom mandri cu nationalitatea, originea nostra stralucita, nemicu nu ne ajuta daca nu vom ilustrá originea nostra cu fapte in vieti'a practica. Eminentele calitati spirituale a poporului romanu se priveseu ca talantu ingropatu, pana ce ele stau ascunse si necultivate.

Asia e! Numai imbracisiarea si promovarea invetiamentului facu pe poporele mari si tari. Romanii din nenorocire au ajunsu tardiu la cunoescerea acestui adeveru, si realisarea lui intimpina dificultati mari, cari insociesc de regula tóte reformele vietiei sociale. Cu deosebire invetiamentulu are se sufera multu in respectulu acest'a. Lips'a de scrieri pedagogice si didactice la noi in genera, e forte simtita. Era fora de carti didactice bune, invetiamentulu nu poate inainta cu resultate indestulitoare. De aceea, in tierile mai culte unu siru lungu de barbati, si-au consantit vieti'a loru studiului si meditatiunilor continue pentru a dà o noua directiune invetiamentului publicu. Resultatele ustenelei loru trebuie se ne fia indemnul celu mai puternicu, de a parasi si noi starea cea invechita si a urmarí directiunea cea noua. Greutatea este că noi avemu prea pucini ómeni de scóla, cari se se ocupe seriosu de introducerea nouelor metoduri didactice in invetiamentulu nationalu, dar cu atátu mai mare este meritulu loru si recunoscinti'a ce li detorim.

Intre acesti pucini cuprinde locu insemnatul parintele Iónu Ionescu institutore la scol'a primara a Dómnei Balasia in Bucuresci. Dupa o practica de noue ani de predare a metodului intuitivu in scol'a Domnei Balasia, parintele Ionescu a publicat acestu metodu spre a inlesni propunerea invetiamentului. Metodulu consta in o simpla tabliti'a cu espliatiuni osebite pentru invetiator. Tabliti'a si espliatiunile ce-o insotiesc, dupa esaminarea facuta de o comisiune speciala si recomandatiunea consilului permanentu alu instructiunei, s'a aprobatu din partea ministeriului de culte si instructiune ca carte didactica in clas'a I si II din scoalele primare.

Pentru a dà o ideia mai de aprope despre utilitatea si avantajilu metodului publicat de par. Ionescu, lasam ca se urmeze aci propriile sale cuvinte.

"Progresulu facutu in alte tieri in instructiune si afarea căiloru celoru mai lesniciose pentru instructiunea copiiloru, trebuie se atraga si atentiunea nostra. Vieti'a omului securanduse din ce in ce mai multu, se cuvine se facem a se obtineea cunoscintiele necesarie intr'unu timpu proportionalu cu durata sa, si in vederea serviteloru ce fie care este datoru a aduce societatii.

Cine nu scie căti copii si-petrecu cea mai mare parte a vietiei in scóle fara a scí ce au invetiatiu, fara a cunoscce ceea ce sciu, candu invetiatorulu nu intrebuinteza nici unu

metodu in predarea lectiunilor si se tiene numai de tina?

Nu numai atáta, dara inca si inteligiint'a li se pesce asia incátu se paru a fi mai ignorant de cătu ce n'au trecutu prin scóla. De se va mai adaoge pe la acestea că copii reu instruiti suntu mai putieni capabil a judecá bine despre lucruri de catu cei ce au ramas simplicitatea naturei, pote cine-va se-si faca o idee si exacta de tristele resultate ale unui invetiamentu rutin.

Avendu acestea in vedere, ori-cine este datoru adoperá spre a afla calea cea mai lesnicioasa, prin carota desvoltá facultatile intelectuale ale copiiloru, a le spirá gustulu de invetiatura a intrebuintat mai putieni pentru ajungerea acestui scopu si a realizá totu de o economile putincoise pentru copii incepatori, scapandu o multime de carti ce suntu obligati a purtá cu sine (fórt desu se rupu, necesitandu astu-fel cheltueli numai alesu copiiloru sateni). Pana acumu alta cale mai cila, mai buna in predarea lectiunilor nu cunoscem de metodu intuitivu. De aceea ne amu servitu de den pre cătu ne a fostu cu putintia si in vederea motive espuse mai susu, am formatu o tabliti'a metodica, care demu că va corespunde adeveratelor necesitatii ale copilului.

Tabliti'a metodica contine tóte elementele cesarii scolarului incepatoru, asia in cătu se pota intie cu inlesnire, si se desemneze chiar pe acésta tabliti'a liniile din care se formeaza literile, cifrele si tóte figuri geometrice.

Pe langa acestea, tabliti'a metodica servesce scolului spre a scrie si a face diferite exercitie. Ea tiene de caligrafia, avendu literile mari si mici desemnatate densa, tiene, locu de aritmetica asia cumu trebuie a se in clas'a I-ia primara, calculu memorialu; de geografie de charta, de sistemulu metrieu, de gramatica; in fine tiene locu de modelu pentru desemnul, de compasul si servindu-i punctele incrustate spre a forma cu inlesnire ce figura. In scurtu, putem dice că scolarul din clasa I-ia primara n'are trebuinti'a de cătu de acesta tabliti'a metodica si de o carte de lectura.

Totu de o data avendu in vedere figurile reprezentate pe densa, pote servi si ca tabla de intuitiune conformuei programe. Depinde numai dela vointi'a si activitatii D-lorui institutori de a scuti pe scolari de modulu celu poveratoriu si rutinaru prin care se fortieza fraged'a memoria a copiiloru d'a invetiá regule pe din afara fara se le tielégá.

Cele aretate pana aci ni se paru de ajunsu spre comandá acésta tabliti'a metodica, pentru că ori-cine vedeau utilitatea ei; experienti'a va probá si mai multu verulu ce sustienem. Copilulu neputendu s'o apretide inceputu, va privi-o ca unu obiectu de curiositate, care spira si óre-care placere, trebuie a se transformá de invetiatoru intr'unu interesu realu facendu pe copilu se cinguru seu se intrebe pe altii ce insemmidia cutare cutare semne.

Nu credemus că se va gasi cine-va care se nege portanti'a acestei tabliti'e metodice, din contra, suntem guri că ori-cine va vedé-o, va scí chiaru si modulu trebuie a procede la intrebuintarea ei. Cu tóte acestea, a inlaturá ori-ce dificultate, me simtu detorul a dà óre espliatiuni despre modulu cum trebuie a procede, seu bine despre metodu intrebuintat la formarea acelui tabliti'e.

Me simtu datoru, mai repetu, a dà óre care espliatiuni, cari se limpediesca calea si se arate cumu fie lectiuni notata pe acésta tabliti'a se baséza pe cea prima, cumu nescunoscutulu se baséza pe cunoscetu; in fine cum tóte lectiunile sunt, inlantiuite si tóte compunute totu."

Tabliti'a e impartita in siese-spre-diece lectiuni. Prim'a lectiune tracteaza despre linii sau partile din care se potu formá tóte semnele sunetelor simple ale vorbirei, adica: literile, cifrele si figurile geometrice. A dou'a lectiune trateaza despre formarea literilor din liniele din lectiunea prima. A trei'a lectiune cuprinde notiuni despre litere si imparitatea loru in vocale si consonante. Dela lectiunea a treia incepandu invetiatoriul va dà elevilor abecedariul ca se incépa a cunoscere si literile de tipariu. In lectiunea a patra va incepe se arata elevilor cum se combine consonantele cu vocalele si vice-versa, ca se formeze silabe; cum se combină bine silabe ca se formeze vorbe, si in fine vorbe cu vorbe si cu se formeze propositioni etc. La lectiunea a cincea invetiatoriul va deprinde pre elevi se inteleaga diftongii, si va arata semnele punctuatiei, unde se inaltie si se cobore totindu-nulu. In lectiunea siese invetiatoriul va propune elevilor numerii, si dupa aceea in lectiunile 7, 8, 9, si 10 cele patru operatiuni: adunarea subtragerea, impartirea si multiplicarea. Desemnarea literilor mari se propune in a 11 lectiune, ér in a 12 lectiune elevii se vor deprinde a desemná figura geometrice regulate. Lectiunea a 13 si 14 tracteaza despre mesurile metrice, in a 15 lectiune elevii voru desemná literile de tipariu, ér in lectiunea 16 elevii se vor deprinde a desemná cart'a patriei etc.

Acésta e ordinea in care invetiatorii au se procéda la instruirea copiiloru incepatori, dupa tabliti'a metodica a d-lui Ionescu. — Noi felicitam pre parintele Ionescu pentru reusita sa, si ne esprimem dorinta, ca in interesul invetiamentului, se vedem si pre invetiatorii nostri din dieces'a Aradului introducendu in scolele elementare tabliti'a metoda a d-lui Ionescu. Pretiul se vede in rubrica bibliografie.

Spiritul de asociare la romani.

(Continuare).

N-a pututu fi pentru poporul roman din Ungaria si Transilvania o ideia mai fericita si mai sublima, decatua snireide'a de a se repune biserica acestui poporu pre basele ei in elecanice si solide, si a se formá din membri ei imprasciati politici in diferite tabere unu singuru corpu, unu singuru organismu prin carele se se pota desvoltá in poporul, ce traia mai epresnante dismembratu spiritulu de asociare. Acésta ideia manorfetia realizata prin multa munca si sudore, din partea barbitivisbatilor, carora poporul le incredintase ingrigirea destinului loru sale in frunte cu fericitulu si nemuritorul metroplitu Andreiu, astadi o vedem realizata.

Marele archipastorul espunendu luptele sale cele multe, pana candu a pututu obtine rezultatele dorite, cari le prezentá congresului nationalu din anul 1868, dupa ce romane ptesce cuvintele „Ti-a venit Tine, noua Ierusalime! érasitul suim'a, si marirea Domnului preste tine a resaritul“, detinerechiara in facia congresului urmatorele: „De astadi incolo careleputu si responsabilitatea pentru ulteriora sorte a bisericei in manile acestui congresu si celoru viitorie, si me se emangaiu, caci cetezu se dicu: ca nu indesertu am alergat, tare aici in desertu m'am ostenit“. (v. cuv. de desch. alu iongr. din 1868.)

Cuvinte sublime, cuvinte de mare pondu. Biserica intra in momentulu acest'a in o stare, in o viet'a noua. Misala siunea ei de aci inainte nu este incredintata numai unei stea glase, ci sòrtea si viitorulu bisericei este depusu in consolare-mantia cu asiediamintele-i positive de aci incolo in manile sau intregului poporu. Legea fundamentala, prin carea se inaureaza viet'a cea noua bisericësca chiama pre toti individii a se asociá sub unu drapel, ea aduna pre toti acei'a, pre spicari mani straine ii-imprasciasera in diferite tabere a-se fie grupa sub aripile mamei biserici, arondate in o provincia a metropolitana, ca aici cu fratii si coreligionarii loru se lucre in cu puteri unite, se lucre condusi de unu spiritu, de spiritulu unu dragostei crestine la sericirea vremelnica si vecinica a loru.

Unu poporu pasiesce numai atunci cu pasi siguri in desvoltarea sa, candu considera in fiecare momentu individualitatea sa, si tiene contu de traditiunile sale propri. Poporul romanu scie dela mosi dela stremosi, ca singurul scutu si locu de adepostire, ce-lu avea in timpuri grele, candu tiera era calcata de invasiuni streine, era biseric'a. Er streinii, cari se incercara a da loviturile de morte poporului nostru, acésta institutiune o amenintau cu deosebire. Ei sciáu, ca pana candu biserica esiste, si pana candu posedea acea putere de atractiune, pana atunci nu este possibila nimicirea poporului, pe care lu-adaptesces. De aci a urmatu introducerea catichismului calvinescu, de aci introducerea limbei serbesci si grecesci in biserica etc.

Astadi s'a schimbatus impregiurările bisericei, nu s'a schimbatus inse missiunea ei, ba se pare, ca chiar astadi este mai mare necessitate ca ori candu de a desvolta o activitate catu mai energica, daca voimu, ca se punem stivala obstacielor ce le intempiam in viet'a nostra. Modificările facute sunt astfelii intocmita, ca biserica se dispuna intru realisarea scopurilor ei de mai multe puteri, pentru ca astadi sarcina nu este depusa numai pre umerii preotiei; ci ea este impartita in proportiune drepta pe umerii tuturor membrilor, ce o compunu. La redobandirea acestei situatiuni canonice, s'a lucratu cu atat'a energia de sigur numai din motivulu, ca se prevede, ca biserica va fi chiamata inca multu timpu a ne sustine individualitatea, si a pune baza viitorului nostru. Acésta prevedere a fost de buna seama indemnului acel'a puternicu, in urma carui'a ni s'a creatu situatiunea actuala, carea ne imparte fie carui'a din noi o rolă anumita; sine norméza positiunea si cerculu de activitate propriu fiecarui'a din noi. Biserica astadi ni se presentéza ca unu singuru corpu, ca unu organismu. Corpul compusu din mai multe organe ne spune apostolulu Pavelu, numai atunci prosperéza, candu diferitele organe lucra in armonia unele cu altele, cu scopu ca tóte la olalta se faca intregulu se prospereze. De unde dara urmáza neconditiunatu, ca biserica numai astfelii si-pote indeplini missiunea sublima, ce-i este incredintata de fundatoriul ei, daca elementele, din cari este compusa voru fi conduse de unu spiritu puternicu de a asociare. Unu organismu numai atunci poate se prospereze, candu organele din care este compusu nu sunt conduse in timpulu candu lucra in organismulu, din carele facu parte, de interes separate; ci au in vedere, si urmarescu numai binele si prosperearea intregului,

Desi suntem convinsi, ca biserica este terenulu traditionalu, in carele suntem chiamati se lucramu la desvoltarea poporului nostru: totusi se pare, ca nu ne putem decatua aclimatasi si astfel in situatiunea cea noua. Cu totii recunoscem, ca biserica este astadi in conditiuni mai favorabili, si poate contribui mai multu ca odiniora la desvoltarea nostra; dar faptul este, ca fructele ce le revarsa astadi acésta institutiune nu corespundu nici pre departe asteptarilor si necessitatilor celoru multe ale nostre. Purcediendu de aci, ne scapam de multe ori, de combatemu chiar institutiunea fara se cugetam, ca nu ea ca atare porta vin'a; ci noi, cari nu voimu se usam de binefacerile, ce ni le presentéza, si nu voimu se desvoltamu spiritulu de asociare necesaru, daca voimu se devina pentru noi, aceea ce trebuie se fie, foculariulu fericirei nostre vremelnice si vecinice. Daca astadi nu amu auditi atatu de desu despre certe si nentielegeri intre preoti si poporu, intre poporu si invetiatori, intre invetiatori si preoti etc; ba daca nu s'ar ivi unele ne'ntielegeri si intre elemente mai superioare, compuse din barbatii cei mai de frunte ai nostri atunci nu s'ar perde une ori fara folosu timpulu celu scumpu nu aru suferi atat'a causele nosre, precum suferu ele astadi pe cont'a si in detrimentulu celoru, cari contribuescu denariulu loru pentru sustinerea bisericei.

Noi lucramu asia dicindu de regula pentru noi, pentru avantagiele nostre individuali, ér pentru biserica, carea

la noi insemnă pentru popor, respective pentru intregul, din carele facem parte suntem chiamati a lucra numai din cindu in cindu. Se nu suntem noi in stare a ne emancipa in astfel de momente de afacerile noastre personali, si se ne oferim servitie noastre cu trupu cu sufletu cau-selorom comuno, candu suntem convinsi, ca dela prosperearea lor, depinde si prosperarea nostra individuala?

Si-va dice dora cineva, ce-mi este mie de mersulu cau-selorom comune, daca mi-mergu lucrurile mele bine. Asia se pare multor, dar aceasta nepesare se resbuna multu mai iute, decat se ne lase timpu, ca se o putem crede, pentru ca stim si positiunea nostra individuala, depindu in facia lumii dela starea societati, din carea facem parte. Daca suntem d. e. membri ai unui poporu seracu si desconsideratu, se suntem ca individi, catu de avuti materialminte si spiritualminte, lumea totu nu va da multu pre noi, pana cindu va sci, ca suntem membri ai unui poporu, ce nu s'a sciutu inaltia ca poporu la starea si nivoului, ce i compete dupa calitatile si fortele, de cari dispune.

Adesea ne prinde mirarea, candu vedem, ca noi in facia lumei nu cumpenim atata, catu ar trebui se cumpanimu dupa numerulu nostru, ba am ajunsu timpulu, de se pare, ca de noi de multe ori acolo, unde se tracteaza cause, ce ne privesc forte aproape si pe noi, mai ca nu se mai tiene contu de locu, in timpu ce lucrul naturalu ar fi, ca votulu nostru in tote partile se pondereze multu, dupa servitie prestate in timpuri, candu cei mai de aproape vecini ai nostri erau in pericol. Adesea ne miram apoi, ca nici ca individi nu ne bucuram de stim, ce ne compete dupa positiunea, ce o ocupam in societate. Dar de vomu fi drepti, vom trebui se recunoscem, ca dora mai in prim'a linia noi purtam vin. Noi n'am desvoltat si nu desvoltam acel spiritu de asociare, care se recere se-lu desvoltam, daca voim, ca poporul nostru si biseric'a lui se-sse bucre de stim ce-i compete.

Biseric'a nostra in form'a ei de astazi ne poate face mari servitie, si ne poate castiga mari avantagie pentru viitorul nostru. Un'a inse nu trebuie se o perdem din vedere, ca ori ce aparatu constitutionalu numai atunci aduce fructele dorite, candu fiecare membru este petrusu de chiamarea si cerculu de activitate, ce i-lu normeza constitutiunea. Pana candu inse nu se intempla astfel, ba se strepla pe cutare terenu pe cont'a cau-selorom comune certe si nentielegeri vechi, pana atunci nici o institutiune fie ea ori catu de liberala, nu poate aduce pentru poporu nici unu servituu.

(Va armá).

Romanii din Turcia. *)

V. Romanii din Dobrogea.

Subscrisulu mai sus am disu, ca eu la a. 1870. impinsu de o curiositate nationala, intreprinseiu o caletoria prin partile Turciei europene, cele locuite de forte multi romani, cu scopu de a cerceta pe acei frati conationalisti ai nostrii, ce locuescu in acel imperiu, si cunoscendu-le numerulu, positiunea si starea in care se afla, se i potu face aratati fratilor romani din partea stanga a Dunarii. Si in adeveru, ca zelulu meu fu incoronat de mare succesu, ca am gasit in Turci'a multi si buni romani,

Deci romanii din Turci'a dupa positiunea loru topografica se dividu in 2 parti:

a) In romanii din provinciele dunarene, Dobrogea si Bulgaria, seu vilaietulu Dunarei; si

b) In romanii situati in provinciele din interiorulu Turciei europene: Macedonia, Tesalia, Epirulu, Albania si Tracia

*) Pentru importanta lui continuam publicarea acestui tratat, scrisu de dlu Nifon Balasiescu.

seu Rumelia (Romania). Toti acestia impreuna din amparti ale Turciei sunt in numeru aproape la 3 milioane.

VI. Romanii din Dobrogea si Bulgaria.

Cercetandu eu dar mai antaiu dupa trecerea m-Turci'a, pe romanii cei din partea drepta a Dunarei iousu, in Dobrogea, aflai ca in aceasta provincie mai multe romanescu, sunt 72 comune curatu romanesci, er in Bulgaria, alesu in prejurul Vidinului pana la margininea Serbiei, 66 comune erausi curate romanesci, peste totu in acela Vilaietu alu Dunarei, de la Sulina, unde se verba Dunare in marea Negra, in susu pe totu lungul gigantului Dunare pana la margininea Serbiei, sunt 138 comune romanescu, cari mai la vale pe tote le voiu specifica aretandu-le fie care cu numele seu in respectivulu districtu (Cazaa) pe fie care cu numerulu familiilor ce coprind; si facandu prin acesta credu indoiala ce pune intr'acesta a copierire a mea D. A. Ivanov, carele citindu in numerile cute articolulu meu „Romanii in Turcia“ esitu in 8 si 10 la a. c. intr'o epistola datata din 12 (24) Iuliu a. c. o plange cu mare parapona catra d. redactoru alu „Romania libera“ pentru primirea si apararea unoru astu felu de romani in diarulu d-sale, ca si candu prin aretarea romanilor de nimenea din istoricu si etnografi ei sinceri si onesti n'au fostu nisi la indoiala, ci toti au marturisit si pe astazi spunu, si adeverescu, ca in adeveru esista romani multi in Turcia, pe malul dreptu alu Dunarii, in Dobrogea si in Bulgaria, apoi prin prejurul Vidinului, pana la margininea Serbiei, pe care numai granita Serbiei ii desparte romanii cei multi, de frati loru ce locuescu in Serbia cum si pe cei din cele 5 provincie din interiorulu Turciei europene, Macedonia, Tesalia, Epirulu, Albania jumetatea Tracia cu Constantinopolu impreuna. Ita acum dorita stola a d-lui Ivanov si cum se esprima d-nelui „Bucuresti“ 12 (24) Iuliu 1877. D-le redactoru alu diarului „Romania libera“!

„In stimabilulu d-v. diaru din 8 si 10 ale curentului am ceditu 2 articole, scrise de d. Nifon Balasiescu, viceprofesoru de teologie si rectoru a mai multoru seminariori Romania.

„D. profesoru Balasiescu ne spune, ca impinsu de riositate patriotica si nationala, la a. 1870 a trecutu Dunare pe la Galati, si a intreprinsu o caletorie prin tienburi Turciei, cu scopu de a gasi pe acolo romani, de cari audia ca sunt multi in Turcia.. si in urm'a acestei caletoriu, zelulu d-sale a fost incoronat cu mare succesu, si copernu in Dobrogea si in Bulgaria, pe langa Vidin, in interiorulu Turciei europene, unu numeru de 3 milioane de romani, cari se perdu intre bulgari, grecii neliberi si albanesi.“

Si n'au fostu destule aceste aretate 3 milioane de romani; dar mai asta inca si alte 3 milioane de romani cari se perdu in Rusia, in Grecia libera, si in Serbia. „Adaoga D. Ivanov“: Ne pare prea multu reu, ca d. profesoru Balasiescu in descoperirile d-sale, nu ne face si ore de deslusiri istorice, de causele emigratiunei acestoru romani perduti in Turcia (in Rusia, in Grecia libera si in Serbia), precum si o statistica de numerulu satelor si de numerulu locuitorilor romani in aceste sate, si in fia care satu sunt ca astfel se pota fia care cu inlesnire se pota ceteze si se recunoscda daca duse d-lui profesoru Balasiescu esacte sau nu. Apoi d. Ivanov adaoga in sarcasmu: Cu acestea, noi nu ne indoim catusi de pucinu, ca d-sa indu numerulu milionelor de romani, perduti, se numeasca totu de o data si numerulu satelor, si numerulu locuitorilor romani ale acestoru sate, in fie care cati sunt, tote acestea dandu-le d-lui la lumina, se pota face servitii din cele mai insemnante si natiunei romanie, si printre orii ee istoricu, statisticu si omu de statu. O asia glorioasa fapta a d-lui profesoru Balasiescu ar fi o mare fericire

am si mandria pentru fratii romani, avand unu Asia mare des-
e coperitoriu, a romanilor risipiti, si Asia dicendu perduți prin
tieri straine.

VII. Comunale romane din Dobrogea.

Fiindu-că d. A. Ivanov doresce a scăi comunele romane
arei din Dobrogea, si cu locuitorii romani diutriensele, ca se se
mă incredintieze, daca disele d-lui prof. Balasescu despre ele,
in B sunt adeverate séu nu, éca că subserisulu implinesc dorint'a
Sembrecum a d-lui A. Ivanov, Asia si a altor'a, cari vor avea
acest placerea a le scăi, insirandu-le pe toté in lista urmatore,
Duna dupa cum le-am fost aratatu prin raportu, mutesa rifului
lui în Tulcea, Ismail Bei la anul 1871, in calitatea de di-
scăi,ectoru alu scăelor romane in Dobrogea in care me aflam
du-le tunici.
zaa),
; sat
sta de
rile a
10 Id
c. e.
Coman
de ar.
nanil
si ong.
rom
obro
rasieslu
partea
bita p
Tur
itate
it'a q
Sucur
Roma
afirchioiu
ente
verdonastirea cu
inarii:
a de
u Du
enutur
liberi
Cu
-sa
-rom
Sert
umer
atu
ru
Cu
-sa
mu
locu
sunt
la
ace
si
la g
feri
1. Orasulu Tulcea, resedint'a pasii, fam. rom. 450.
Nalbantu, satu mare, pucini bulgari. 3. Cataloiu, pucini
emti si pucini bulg. 4. Sabagia, satu mare, numai romani.
Hagi Gyolu, satu mare, pucini bulg. 6. Callica, satu de
si puijlocu, numai romani. 7. Sari Gyolu, satu bunu, numai
romancani. 8. Sarnotu, satu micu numai romani. 9. Mahmudia,
rasieslu, romani, turci si bulgari. 10. Bestibieia, satu buni-
la melu. 11. Prislovu, pucini bulgari, ceialalti romani. 12.
partea noua, romani si pucini bulgari. 13. Căslea, satu de
puijlocu, de romani. 14. Somova, satu mare, pucini bulgari.
Parchesiu, satu mare, numai romani. 16. Frecatielu,
statu bunicelu de romani.

II. Districtulu Isaaccea.

1. Isaaccea, capital'a district. 158. fam. romane. 2.
afirchioiu, 175 fam. rom. pucini bulg. 3. Medanchioiu, totu
manii 18 familii. 4. Niculitielu, 160 fam. numai rom. 5.
monastirea cu satu Taitia, 60 fam. rom. pucini cerchezi.
Monastirea Cocosiu, bogata, 44 calug, numai romani
ansilvani.

III. Districtulu Baba-dah.

1. Baba-dah, capital'a distr. 1000 fam. rom. 2. Pasa
tăslea, satu mare de rom. pucini bulg. 3. Visternea, satu
ciare, curat romanu. 4. Zibilic, satu mare numai rom. 5.
datu nou, 148 fam. numai rom. 6. Anissatta, numai rom.
Zeverca turcesca, bulg. si rom. 8. Nalbantu, romani si
bulgari pucini.

IV. Districtulu Megidia.

1. Megidia, capital'a distrit. 85 fam. rom. 2. Seimenii
romani, satu romanu de 150 fam. 3. Seimenii mici, de 110
rom. 4. Pohatzkoiu, romani 75 fam. 5. Cocarlenii, 68
familii rom. 6. Rassovata, satu mare de 300 familii romane.

V. Districtulu Hirsova.

1. Hirsova (Varosiu) capit. distr. 150 fam. rom. 2.
Ciobanului 136 fam. rom. 3. Garliciu 120 fam. rom.
Daienii 306 fam. rom. 5. Ostrovu 88 fam. rom. 7. To-
lu 220 fam. rom.

VI. Districtulu Macinului.

1. Macinulu capt. distr. 259 fam. rom. 2. Grecii 150
rom. 3. Turcia 120 fam. rom. 4. Fontana Nedelii,
nou, 130 fam. rom. 5. Picinega 110 fam. rom. 6. Ji-
ace 95. fam. rom. 7. Arzaclau 90 fam. rom. 8. Pissica 86
rom. 9. Garbanu 80 fam. rom. 10. Vacarenii 260 fam.
11. Luncavitzu 180 fam. rom. 12. Rachieru 50 fam.

B. Guvernul Rusciucu.

VII. Districtulu Silistra.

1. Cetatea Silistra capit. distr. 230 fam. rom. 2. Vlach-
kiöiu 85 fam. rom. 3. Alirmanu 120 fam. rom. 4. Cusgunu
78 fam. rom. 5. Caranlicu 56 fam. rom. 6. Beilieu 86 fam.
rom. 7. Mirleanu 60 fam. rom. 8. Oltina 54 fam. rom. 9.
Parachioiu 73 fam. rom. 10. Caslea 80 fam. rom. 11. Satu
nou 150 fam. rom. 12. Cosluga 120 fam. rom. 13. Prajaiu
126 fam. rom. 14. Bugiacu 95 fam. rom. 15. Ostrovu, satu
mare, 3 preoti, 300 fam. rom. 16. Vaidomiru, popa Teod.
Teodorescu, 130 fam. rom. 17. Turtucaia, 560 fam. rom.
si 50 bulgare. 18. Rustchiucu, 150 fam. rom.

1. Districtulu Tulcea, are comune 16 ; 2. Districtulu
Isaaccea, are comune 6 3. Districtulu Baba-dah, are comune
8 ; 4. Districtulu Megidia are comune 6 ; 5. Districtulu Hir-
sova are comune 6 ; 6. Districtulu Macinu are comune 12 ;
7. Districtulu Silistra are comune 18. Peste totu..... 72
comune romane in Dobrogea.

Rusciuc 18 (30) Iuniu 1871.

Nifon Balasescu,
Directore alu scăelor romane in Turcia.

Régulamentulu

*Fundatiunei stipendiarie testate de domnulu Dimitrie Petia
din Caransebesiu.*

§. 1. Originea fundatiunei.

Dominulu neguigatoriu Dimitrie Petia din Caransebesiu
din amoreea catra iubit'a sa natuine si biserică de care a
fostu totudeuna adancu petrunsu, pentru eternisarea memo-
riei si numelui seu testedia la casu de móre unu capitalu
de 3000 fl. dicu trei mii fiorini v. a. spre formarea unui
fonda de stipendia conferinde la studenti romani de reli-
giunea greco-orientala nascuti in dieces'a Caransebesiului.

§. 2. Numirea fundatiunei.

Fundatiunea acésta va portá pentru totudeuna nu-
mirea : „Fundatiunea in domnulu repausatului Dimitrie
Petia“.

§. 3. Scopulu fundatiunei.

Scopul fundatiunei presente este ajutorirea si sprigi-
nirea prin stipendia anuale oferinde la tenerii romani de
religiunea greco-orientala din dieces'a Caransebesiului si
fiindu-le clasificatiunea egala, cu preferintia a aceloru na-
scuti in orasulu Caransebesiului, apoi acelora din fostulu
regimentu confiniariu romano-banaticu Nr. 13. — carii teneri
fiindu deliginti, descepti talentati si cu buna portare morala,
dar lipsiti de mijloce materiale, voru frequentá cu succesu
laudabilu institute de invetiamantu mai inalte precum
gimnasia si scăle reale, academii publice si universitatii.

§. 4. Administrarea fundatiunei si reprezen- tanti'a ei.

Administratiunea acestei fundatiuni se concrede Pré
Santitului Domnu Episcopu, care va pastorí din timpu in
timpu dieces'a greco-orientala romana a Caransebesiului,
avendu Pré Santi'a Sa Domnulu Episcopu séu in casu de
sedisvacantia séu impedecare, vicariulu seu a trage in af-
acerile administratiunei acestei fundatiuni si la conferirea sti-
pendialoru totudeuna cu votu decisivu pe advocatulu con-
sistorialu si pre unu asesoriu alu senatului scolariu diece-
sanu, alesu dupa bun'a si intielépt'a sa judecata, apoi pe
unu descedinte trupescu alu fundatoriului incătu acestu des-
cedinte va fi de religiunea greco-orientala. Acești patru
membru formédia representanti'a ei.

§. 5. Administrarea capitalului fundatiunei, fructificatiunea lui.

Capitalul fundamental de 3000 fl. v. a. dicu trei mii de flor. v. a. se va depune pre langa libelul spre fructificare in cass'a de pastrare din locu, pe catu densa se va afia destulu de secura pentru pastrarea capitalului si solvirea regulata a intereselor, seu se va elocá si la privati romani greco-orientali, cunoscuti de omeni onesti si cu nume si creditu bunu, sub conditiuni favorabile inse absolutamente numai pre langa garantia ipotecara pupilara prin intabulatiuni in locul primu pana la a treia parte a pretiului de estimatiune judecatorésca a realitatilor oferite si puse de ipoteca. Libelele cassei parsimoniale respective obligatiunile intabulate ale debitorilor si alte documente se voru pastrá in cass'a de seru verthaimiana a diecesei Caransebesiului in una ladiția separata si se voru manipulá respective se voru tiené in evidenția ca documente de catra senatului epitropescu, fara de a ave dreptu acest'a a ingerá in administratiunea fundatiunei seu a se atinge de capitalu.

§. 6.

Din interesele capitalului fundamental de 3000 fl. se voru detrage in totu anulu 50% (cincideci la sută) si acestea se voru elocá de nou dupa prescrisele paragrafului premergatoriu 5 in cass'a de pastrare seu la privati spre fructificare pana atunci, pana candu aceste interese capitalisate, crescandu poté si prin oferte marinimoze ale altor crestini binesimtitori, voru ajunge érasi sum'a de 3000 fl. din care apoi se va formá érasi unu capitalu fundamentalu pentru conferirea de nove stipendia la teneri studenti inzestrati cu cualificatiunile prescrise in §. 3.

§. 7.

Din interesele ambelor capitale fundationale de cîte 3000 fl. v. a. se voru detrage acumu pe totu anulu 30% (treidieci la sută) si se voru manipulá mai departe dupa prescrisele §-lui premergatoriu 6 ca capitalu pana atuncea, pana candu si aceste interese capitalisate se voru suí si voru cresce la sum'a de 4000 fl. v. a.

§. 8.

Indata-ce in calea capitalisarei indicate mai susu, capitalul fundamentalu se va fi suitu la sum'a de 10,000 fl. v. a. tôte interesele anuale ale acestui capitalu fundamentalu fara de a se formá mai vr'unu fondu de resvera se voru folosi peste totu la conferirea de stipendia.

§. 9. Marimea si numerul stipendialor anuale.

Marimea si numerul stipendialor anuale se voru fipsá din timpu in timpu dupa necesitatile ce se voru aretă, de catra representanti'a fundatiunei instituite in §. 4. alu acestui regulamentu si cu stricta privire la interesele capitalului, ce i voru stă la dispusetiune fara de a se atinge de capitalu intre marginile regulelor puse pentru capitalisare respective pentru crescerea fundatiunei primitive de 3000 fl. la 10,000 fl. v. a.

§. 10.

De aceea onoratulu senatu epitropescu, carele este rogatu a tiené in evidenția ratiocinulu alu acestei fundatiuni si cu carele prin urmare representanti'a fundatiunei va comunicá decisiunile si dispusetiunile sale, precum si tôte documentele despre veniturile si spesele fundatiunei, — fora de a ave acestu senatu epitropescu a se amestecá in afacerile puru administrative ale fundatiunei, — pe bas'a documentelor comunicate, va subscrerne in 1. Augustu a fiacarui anu unu conspectu acurat si detaiat despre starea fundatiunei Pré Santiei Sale Dului Episcopu care va pastori din

timpu in timpu dieces'a Caransebesiului, pre care con Pré Santi'a Sa 'lu va comunicá cu ceialalti membri presentantiei, publicandu-lu in unulu din diariile noastre din patria.

§. 11. Escriverea concurselor, recerinti spre a poté fi partasiu de stipendia, si crearea stipendialor.

Fiindcă la stipendiale oferinde din acesta fund potu concurge numai acei tineri studinti, carii dupa minatiunea §-lui 3. suntu de nationalitate romana religiunea greco-orientala apoi nascuti in dieces'a greco-tala romana a Caransebesiului si pre langa aceste tiuni neomisivere voru dovedi progresu eminentu in aplecare si talentu catra scientia, diligentia laudabilă portare morala nepatata, in fine lips'a de mijloce mai pentru continuarea si finirea studiilor, si fiindcă tenerii recurrenti, avendu dealmirele insusiri si cutiune egala, in intiesulu §-lui 3. voru fi preferiti ce nascuti in orasului Caransebesiului, apoi cei nascuti in riulu fostului regimentu confinariu romano-banaticu Asia representanti'a fundatiunei prin Pré Santi'a Sa Domnul Episcopu diecesanu alu Caransebesiului seu la casu de disvacantia, — vicariulu lui va escrie concursu cu te preclusivu in foile publice romane pentru conferirea stipendialor inca cu un'a luna inainte de inceperea scolarui viitoru publicandu, ca tenerii studenti doriti a se face partasi de unu atare stipendiu au se confundat, prin acte si atestate scolare autentice conditiunile specificate, prin urmare doritorii, de a concurge suntu doratori a alaturá la petitiunele loru recursuale, documente demne, că suntu romani de religiunea greco orientala tienatori de dieces'a Caransebesiului, că suntu lipsi mijlocele materiale recerute pentru continuarea seu studiilor, precum si a produce atestatele originale si despre progresul si portarea lui morală din anii trecuti.

§. 12.

Petitiunele recursuale sosite dupa espirarea termenului preclusivu pusu in concursu se voru accepta nu in casuri de niscari imprejurari, ce voru merită considerare extraordinaria.

§. 13.

Dupa espirarea terminului pusu in concursu si in generala petitiunelor recursuale in numeru suficiente, Pre Santi'a Sa Domnul Episcopu alu diecesei Caransebesiului in casu de sedisvacantia vicariulu seu convoca pre membri ai representantiei fundatiunei pe una diua ar la siedintia ordinaria, si densii esaminandu impreunatiunele recursuale incuse cu stricta observare a condonilor stabiliti in regulamentul presentu si concursu, cu majoritate de voturi asupra conferirei stipendialor cumu si asupra celoralte afaceri administrative ale fundatiunei, cercetandu totu cu acesta ocazie starea actiunii a fundatiunei si convingandu-se cu deamantarea daca capitalul fundatiunei este elocat cu deplină garantia seu nu, in care ultimu casu, representanti'a va punere fara cea mai mica amanare cele ce se va acorespundatorie pentru deplin'a asicurare a capitalului fundamentalu.

§. 14.

Daca in vre unu anu nu se va poté conferi stipendiu din cauza lipsei de recurrenti cualificati, sum'a destinata mai n'inte pentru stipendii se va adaugă la capitalul fundamentalu. Asemenea avendu a se conferi stipendii totudeuna in sume rotunde, frangerile ramase terese se voru adaoge la capitalul fundamentalu.

§. 15.

Tinerul studinte, caruia i s'a acordat stipendiul, um'a de bani asemnata o va percipiá in doua rate antipative, din jumate in jumate de anu pre langa cuitan- tia vidimata de catra Présantitulu Domnu Episcopu diece- anu alu Caransebesului séu vicariulu seu, din cass'a diece- ana pre langa refundare din interesele fundatiunei la tim- dafatulu seu.

§. 16.

Fiacare stipendistu alu fundatiunei este indatoratu a co-ibsterne cu finea fiacarui jumatate de anu scolariu ates- e cu titulu scolariu, respective clasificatiunea sa séu certificatulu in strespre colloquiu Pré Santiei Sale Domnului Episcopu diece- labila anu respective vicariului seu spre alu comunicá la timpulu mate- u eu ceialalti membrii ai representantiei fundatiunei.

§. 17.

Daca repsesentantii fundatiunei se convingu séu din in te-estatele scolare produse ale stipendistului despre negli- u N-ntia lui, séu si pre alta cale despre aceea, că nu mai me- Dom- ta a se bucurá si mai departe de stipendiulu avutu, ace- u din urma i se detrage indata si pentru conferirea lui altu tineru mai demnu se va scrie de nou concursu.

§. 18.

Fundatiunea acésta se declara intre marginile regula- confentului presintu si a testamentului fundatoriului, d. d. le se- transbesiu 20. Maiu 1876 de proprietate nealienabile a tu- tecesei gr. or. rom. a Caransebesului si asia suprem'a ment'ntrola asupra acestei fundatiuni compete numai acelei tală corporatiuni bisericescii, care va reprezentá dupa timpuri in lipsa ticlelului canónelor bisericescii si legilor patriei acésta éu ficeesa romana gr. orient. alu caria succesorii de dreptu le se- fi pentru toté timpurile si succesorele in proprietatea ne- nii s-icabili si nealienabile a acestei fundatiune.

Binecuvantarea Domnului reverse-se cu Darulu seu lu nemarginitu asupra acestei fundatiuni, amiu.

Caransebesiu in 20. Maiu 1876.

Dimitrie Petia m. p.

La rogarea Domnului fundatori Dimitrie Petia ne- tiatoriu Caransebesiu, fiindu si densulu de fatia cu min- i intréga si sematósa si liberu de tota influenti'a, subscri- infatiasiendu-se toti deodata in cas'a Domniei Sale, si in cetitu acestu regulamentu in presentia Domniei Sale si , Pre'a nostra si dupa cetire ne a spusu chiaru si respicatu siul regulamentulu presentu in toté punctele lui este com- re cei su intocma dupa esplciatiunele si indigitatiunele date de a anumnia Sa si că este vointia si dorintia Domniei Sale una je si nestramutata ca fundatiunea sa presenta de 3000 fl. conditi se administreze dupa principiale si regulele susstabilitate. su, de fine declaramu că Domnulu Dimitrie Petia a subsrisu alorul presentia nostra eu man'a sa propria acestu regula- ale statutu.

Caransebesiu in 20. Maiu 1876. Ioanu Posta m. p. martor, Constantin Ostoia m. p. martor, Löbl Deutsch lina p. als zeuge, Ioanu Bartolomeiu m. p. ca martore.

Sum'a de 3000 fl. scriemu trei mii fior. v. a. s'a pri- delu dela Domnulu erede universalu Ioanu Petia si s'a de- in cass'a diecesana in presentia subscrisiloru la diu'a insemnata.

Caransebesiu in 21 Decem. 1876. 2 Ianuar 1877. Ioanu Popasu m. p. ri scopu, Pavelu Dimitrieviciu m. p. control. diec. Ilie a de la m. p. manipulantu la cassa.

Estrasu din protocolulu siedintiei a II-a a sinodului minariu alu diecesei Caransebesului tienutu din $\frac{3}{15}$. pana $\frac{9}{21}$. Apriliu 1877 sub presidintia Présantie Sale. Dlui

Episcopu Ioanu Popasu. Nr. 80 Relativu la raportulu consistoriului despre fundatiunea stipendiaria romana gr. or. de 3000 fl. infinitiata de fericitulu in Domnulu Dimitriu Petia fostu neguitoriu in Caransebesiu, comisiunea scolara propune si sinodulu ea la placuta cunoscintia infinitiarea acestei fundatiuni. Totudeodata se primesce propunerea comisiunei ca fundatiunea se se administreze dupa principiele si regulele statorie in regulamentul fundatiunei, éra fatia de donatoriu se se exprime pietos'a multumita din partea sinodului prin scular, ceea ce se si face. Pentru conformitatea estrasului: Ioanu Bartolomeiu m. p. notariulu sinodului.

Pentru conformitatea acestei copie cu originalulu:

*Ioanu Bartolomeiu, m. p.
secretariu consistorialu.*

D i v e r s e .

** Bibliografia. Tablita metodica cu carte de esplciatiuni de par. I. Ionescu, aprobată de ministeriulu cultelor si a instructiunei publice din Romania, se afla de vendiare la autorele, cu pretiulu 80 bani exemplarulu (séu 32 cr. v. a.) scol'a domna Balasia, in Bucuresci.

□ Unu Te Deum. Dilele trecute se tienu unu Te Deum pe platoulu de langa positionile ocupate de divisiunea a dou'a romana pentru luarea Rahovei. Dupa seversirea ceremoniei Maria Sa, dominitorulu a binevoit u adresá trupelor ce erau de facia urmatorele cuvinte: „Vitej'a armatei romane a avutu o noua isbanda de o insemnata importanta. Luarea Rahovei va fi inserisa cu litera de aur in analele nostre alaturi cu luarea redutei Griviti'a. Dea Dieu, ca si prin alte fapte strelucite bravur'a ostensilor romani se remana nestersa. Ati versatu sangele vostru pentru independentia scumpei nostre tieri. Ca amintirea inplinirei santei vostre detorii voiu infiintá o medalia, pre carea va fi scrisu: „Aparatori Indepandintie Romaniei.“ Urari entusiaste si salvele baterieloru de pe tota lini'a au respunsu la cuvintele Mariei sale, dominitorului.

„Opiniunea publica in Anglia se aréta forte iritata. Diariulu „Times“ observa facia de acésta situatiune urmatoare: „Turciloru le vine greu se intelégă, că Europa pri- vesce indiferenta la positiunea, ce o ia Russia facia de imperiulu turcescu. Turcii se vedu desavuati si nelinisciti, in timpu ce medilócele de a se ajutorá sunt in manile loru. Ei se potu impacá acum, mai nainte de a se sgudui din temelia edificiulu loru politicu. Este usioru a nutrit sympathia pentru nesce barbati, cari celu pucinu se lupta bine; inse a le dá vre unu ajutoriu, acésta ei insisi si o-au facutu imposibilu prin economia loru cea rea si prin situatiunea politica a Europei. Unele din cele mai bune calitati ale Turciloru se paru, că au numai acea menitiune de a-i face necapacitaveri. Daca Turcii aru fi victoriosi in resbelulu actualu, atunci indestulirea intereselor proprii si despreciul natiunilor crestine ar deveni unu periclu in forma positiva pentru Europa“. Totu „Times“ sfatuesce pe turci se nu asculte de sfaturile resbelnice ale acelei minoritati din Anglia, carea ii-mana la peire, apelandu la ambitiunea si mandri'a loru.

— O depesia din Bucuresci de datulu 29 nov. c. n. anuncia, că Tiarulu Russiei a datu pe seam'a fiecarei companii atatul de pedestri cătu si de cavaleria din armata romana, precum si fie carei baterii căte doue ordine ale santului Georgiu. O alta depesia anuncia, că pe teritoriulu Bulgariei ocupatu de armata romana se va introduce administratiune civila romanescă. Pe teritoriulu Nicopolei si alu Rahovei s'a si introdusu administratiune romanescă. Comisarii de administratiune se voru denumi in curendu.

* O revista militara. Dilele trecute tienu inspectiune Tiarulu Russiei preste trupele comandate de generalulu Gurco. Cu acésta ocasiune tiarulu serută de trei ori pre

Gurco, si i dete sabia de bravura infrumsetata cu diamante, rostindu catra densulu cuvintele: „nu voiu uită de tine si de ai tei.“ Inainte de a se incepe revista militara, se tien servitii divini, er intra-oficerii si soldatii raniti distribui bani si diferite medalie.

„Bóla de vite orientala“ graséza in comitatele: Brasovu, Fagarasiu, Trei Scaune si Torontalu. In comitatul Brasiovalui s-au prepadut din 3 nov. pana in 18 nov. 73 de capete, in Fagarasiu din 15—22 nov. 11, er in Trei scaune din 16—21 nov. 97.

= Mesagiul domnescu, cu care se deschisera corpurile legiuitorie de presiedintele cabinetului in 15/27 nov. c. v. suna in urmatorul modu: „Domnilor Senatori, Domnilor Deputati! In facia resbelului, ce ne a facutu Inalt'a Pórtă, Dvóstra in sessiunea din Aprilie, ati declaratu rupte legamintele nóstre cu imperiul Otomanu, ati rostitu susu si tare, că de acum inainte tiér'a nóstra este de sine statatóre! Independinti'a Romaniei proclamata de Dvóstra, soldatii nostri au afirmat'o pe campulu de bataia din Bulgari'a. Luptele sangeróse dela Plevna facusera din acestu punctu cheia operatiunilor militare dela Dunare, acolo erá stramutata si lini'a nóstra de aperare! acolo la locul de periclu instinctul de conservare ne impunea datorintia, ca se alergamu! si dar in capulu junei nóstre armate am trecutu Dunarea. Cum ostirile romane si-au facutu datori'a pe campulu de bataia, o scie tiér'a, o spunu vitejii si puternicii nostri alati, o recunoseu insusi dusmanii nostri! Soldatii nostri n'au desmintit nobilulu sange, ce curge in vienele loru. Ei prin viteji'a loru au imbogatit uanalele nóstre militari, inserindu pe paginile acestor'a numele luptelor dela Rahov'a si dela Grivita'a alaturea cu numele glorióselor batallii dela Racov'a si dela Calugaren! Noi amu avut multe si scumpe pierderi. Eroii, cari cu sangele loru au datu botezulu drapelelor romanee, carii cu vieti'a loru au asiguratu vieti'a Romaniei, lasa unu nume neuitatu in imile nóstre, unu nume scrisu cu litere nesterse in istoria renascerii nóstre nationale! Este de datori'a Corpurilor Legiuitorie de a se ocupá cu facerea unei anume legi, carea se asigureze sórtea vedoveloru si a orfaniloru acelora, carii s'au luptat si au murit pentru tiér'a loru! Sun siguru că Dvóstra veti pune onórea Dvóstra, veti pune inim'a Dvóstre pentru a vota fara intardiare o lege demna de Dvóstra, demna de acei, ce au cadiutu vitejesce! Lupt'a cu armatele Otomane nu este inca precurmata. Succesele trecute reclama succese viétoare. Acésta insusi ne aréta, că Domnu, oficeri si soldati, trebuie se stâmu inca pe campulu de onore. Numai acésta imperiosa datoria M'a impedecatu de a implini o alta datoria scumpa pentru mine, aceea de a Me asta in mediloculu Dvóstra, aceea de a ve adresá din vin graiu salutarea de buna venire la incepulum activitatii Dvóstra legislative. Plevn'a cadiuta; se speram cu totii, că din ruinile ei va resarí multu iubit'a pace; se avemu credintia, că totu din aceste sangeróse ruini se va realtiá si „Independinti'a Romaniei recunoscuta de întréga Europa.“ Da, Dloru; multiamita patrioticeloru Dvóstra voturi, multiemita vitejiei soldatiloru nostri si a sangelui versatu pentru o nobil'a causa, am firma convictiune, si o aveti si Dvóstra că marile puteri garante sunt astazi deplinu incredititate, că Romani'a are vitalitate, că Natiunea nóstra are nu numai consintint'a missiunei sale la Dunarea de josu, dar si perseverantia pentru a o implini si barbatia pentru a o apera cu arm'a in mana. Timpulu tutelei streine, timpulu vasalitatiei a trecutu dara, si Romani'a este si va scii a fi o tiér'a libera, o tiéra de sine statóre. Pana la întorcerea mea in tiéra in mediloculu Dvóstra, ministrii Mei voru supune matureloru si patrioticeloru Dvóstra chipisuiri deosebite proiecte de legi cerute de trebuintiele tieri in generalu, de trebuintiele armatei in specialu. Sun partransu de firm'a credintia, că in mediloculu graveloru si

solemeloru impregiurari, in care ne astam, Dvóstra scii a ve tiené la inaltmea missiunei, ce v'a incredintia: „binele, independentia si marirea iubitei nóstre mari ale istoriei nóstre au fostu parintii Dvóstra, veti mani, stransu uniti intrunu singuru gandu intr'o singura intia: „binele, independentia si marirea iubitei nóstre Si dara, de pe campulu de lupta, ve trimitu Domnul salutare si urare; Ddieu se binecuvanteze patrioticelorul luminatelor Dvóstra, lucrari legislative!“ Carolu.

Concurs e.

Concursu se escrise pentru ocuparea postului de initiator in comun'a Socolariu, dieces'a Caransebesiului, presbiteratulu Bisericei-Albe, pana la 18-lea Decembrie st. v. in care di se va tinea si alegerea.

Emolumintele suntu urmatorele: a) salariu in gata anualminte 300 fl. V. A. b) 10 orgii de lemn care are a-se incaldi si scol'a, c) 2 jugere de livada gradina de legumi si c) cuartiru liberu.

Doritorii de a recurge la acésta statiune invetitie au se-si instruedie recursele conformu stat. org. bisandu comitetului parochialu din Socolariu, si trimis inspectorului scolaru Iosifu Popoviciu in Jamu, pana la alegerea.

Recentii au se se presente in persona in verminica seu serbatore pana la diu'a de alegere spre a-desteritatea in cantari si tipicu.

Socolari 9 Noembre 1877.

Comitetulu parochialu

In contilegere cu mine: Iosifu Popoviciu, protopopu

Conformu Ord. Ven. Consistoriu din 5 Noembre Nr. 2588. se deschide concursu pentru deplinirea postului din Petirsiu protop. Lipovii, cu terminul de alegere 6 Decembrie st. v. a. c.

Emolumintele sunt: un'a sesiune pamantu arat, fenantiu, intravilanu, biru parochialu dela 77 case către mesura de cucurudiu, stolele usuante.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si trezire recursele instruite in intielesulu statutului organicu, si sate comitetului parochialu, d. protopopu Ioanu Tieru Lipova, avendu recentii a se presentá nainte de alegere in vre-o dumineca, seu serbatore la s. Biserica, spre a-desteritatea in cantari, si tipicu.

Petirsie 9. Noembre 1877.

Comitetulu parochialu

In contilegere cu mine, Ioanu Tieranu, protopopu

Nepresentanduse recenti in 4 octobre a. c. ocuparea parochiei din comun'a Chechesiu se deschide concursu pentru alegerea postului din Chechesiu, adoua ora pana la 4. Decembrie a. c. in carea di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: birulu dela 110 case către mesura cucuruzu, 1 sesiune pamantu de aratu si fenantiu, stol'a indatinata.

Doritorii de a ocupá parochia sunt avisati a se prezenta in vre-o dumineca nainte de alegere, spre a-desteritatea in cantari si tipicu.

Recursurile adresate catra comun'a sunt a se prezenta Redis. d. protopresiteru la Lipova.

Chechesiu, 6 novembrie 1877.

Comitetulu parochialu

In scierea mea Ioanu Tieranu, protopop.

Redactorul respundietorin: Vincenziu Mangra